

แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

The Guidelines for Using Information Technology of School Management in the Digital Era
under the Chai Nat Primary Educational Service Area Office

ศิรินทร์ทิพย์ วงศ์พรม¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทินกร ชอัมพงษ์² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปพนสรณ์ โพธิพิทักษ์³
Sirintip Wongpom¹ Asst.Prof. Dr.Thinnakorn Cha-umpong² Asst. Prof. Dr.Paponsan Potipituk³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทและ 2) หาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 35 คน และครู 271 รวมทั้งสิ้น 306 คน ที่ได้มาจากการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.94 ภาวะวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยการโดยการจัดสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ
2. แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล พบว่า ควรมีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษา การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ควรจัดให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศ

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Nakhon Sawan Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

^{2,3}Course Teacher in Master of Education Program in Educational Administration Nakhon Sawan Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ศิรินทร์ทิพย์ วงศ์พรม, love_pink001@hotmail.com

รับเมื่อ 29 มิถุนายน 2564 แก้ไข 27 สิงหาคม 2564 ตอปรับ 31 สิงหาคม 2564

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the problems of using information technology of school management in the Digital Era under the Chai Nat Primary Educational Service Area Office and 2) finding guidelines for using information technology of school management in the Digital Era under the Chai Nat Primary Educational Service Area Office. The research was conducted into 2 steps: 1) studying the problems of using information technology of school management in the Digital Era under the Chai Nat Primary Educational Service Area Office with the sample was 35 administrators and 271 teachers, total 306 people obtained by using Krejcie & Morgan formula. The instrument was a questionnaire regarding the problems of using information technology of school management in the Digital Era with a reliability of 0.94. Data was analyzed by mean and standard deviation 2) finding guidelines for using information technology of school management in the Digital Era under the Chai Nat Primary Educational Service Area Office was conducted by focus group discussion of 7 experts. The instrument was the recording form. Data was analyzed by content analysis.

The results were as follows:

1. the problems of using information technology of school management in the Digital Era under the Chai Nat Primary Educational Service Area Office of all was the high level When consider each aspect, it was found that the highest problem was the budget management the next was the personnel management general administration and the academic administration respectively.

2. the guidelines for using information technology of school management in the Digital Era under the Chai Nat Primary Educational Service Area Office found that should be used computer programs for the management of school supplies and assets, amount of people planning and positioning, should be provided the Internet and the Internet network for operations, including should be used technology to collect and analyze information in educational institutions.

Keyword: school management in the Digital Era, information technology

กุ่มิหลััง

เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารงานในสถานศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารการสถานศึกษา มีการประมวผลด้วยเครื่องมือคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพ และนำผล การประมวไปดำเนินการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา จนอาจกล่าวได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเป็น ส่วนล้าคัญในการใช้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ และในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทล้าคัญในการ เปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและ สังคมให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นปัจจัยล้าคัญในการพัฒนาการบริหารยุคใหม่รวมทั้งการใช้ ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นการเพิ่มโอกาสในการปฏิบัติงานให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถ เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และความรู้อย่างกว้างขวางและสามารถเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคดิจิทัล การบริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศจึงเป็นเรื่องล้าคัญในการบริหารจัดการที่ทันสมัย ดังนั้นจึงได้สร้างรอยต่อจากการบริหารสถานศึกษาและ ปฏิบัติงานสู่บริบททางการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์และโลกออนไลน์ และเป็นตัวล้าคัญในการ ผลักดันให้เกิดแรงจูงใจที่ล้าคัญในการบริหารงานและการจัดการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลก่อให้เกิดการ

เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริหารสถานศึกษาโดยตรง รัฐจึงต้องจัดสรรคลื่นความถี่สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อประโยชน์สำหรับการบริหารสถานศึกษาและส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ สื่อสิ่งพิมพ์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหารสถานศึกษาอื่นโดยจัดให้มีเงินสนับสนุนรวมทั้งการติดตาม ประเมินผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ให้มีการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอันจะนำไปสู่การแสวงหาความรู้ในด้านต่าง ๆ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาได้อย่าง รวดเร็วและถูกต้องมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 8)

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการบริหารสถานและการเรียนรู้ ต้องจัดหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อความต้องการของครู มีการวางแผนที่ไม่ดีพอ มีการวางแผนการบริหารสถานศึกษา ยิ่งสถานศึกษามีขนาดใหญ่มากขึ้นเท่าใด การจัดการกับความเสียหายย่อมจะมีความสำคัญมากขึ้นตามลำดับ การนำเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมมาใช้งานดังนั้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในสถานศึกษาจำเป็นต้องพิจารณาให้สอดคล้องและตรงกับลักษณะของแนวการสอนหรือนโยบายของสถานศึกษาและการขาดการจัดการหรือสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงและการที่จะนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้งานในสถานศึกษา ถ้าขาดซึ่งความสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงแล้ว ก็ถือว่าไม่ประสบผลสำเร็จตั้งแต่ยังไม่ได้เริ่มต้น การได้รับความมั่นใจจากผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูงเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญและจำเป็นที่จะทำการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ กิจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการทางการศึกษา สถานศึกษาซึ่งขาดรูปแบบระบบสารสนเทศและจัดให้ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับเบื้องต้น ซึ่งให้เห็นว่าสถานศึกษาอย่างไม่มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ผู้บริหารต้องได้รับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จะนำมาพัฒนาการบริหารจัดการและการบริการทางการศึกษา (อมรรัตน์ จินตจ. 2559, หน้า 2)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทได้มีการขับเคลื่อนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหลาย ๆ ด้าน อันนำไปสู่การปรับตัวเพื่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขันและการนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา จากผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ได้รับแนวทางในการแก้ไขพัฒนาและส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาและการจัดสรรงบประมาณต่าง ๆ ในการจัดอบรมให้ความรู้กับบุคลากรในสถานศึกษากับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการบริหารสถานศึกษา ซึ่งการบริหารงานในสถานศึกษาจะต้องอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนหนึ่งในการผลักดัน เพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งปัญหาที่พบมากคือ ระบบข้อมูลไม่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขาดความสมบูรณ์ในเรื่องของความถูกต้อง ความคลอบคลุม ความทันสมัย และสาเหตุที่สำคัญอย่างมากคือ ขาดการใช้สื่อโดยเฉพาะการใช้สื่อเทคโนโลยี การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานในสถานศึกษาอย่างไม่เพียงพอ บุคลากรที่มีอยู่ก็มีความรู้ความชำนาญในด้านการใช้น้อยไม่เห็น ความสำคัญกับเทคโนโลยีสมัยใหม่จึงส่งผลให้ความก้าวหน้าทางการบริหารงานสถานศึกษาอย่างไม่ทัดเทียมสากล การสื่อสารบางครั้งผิดพลาดและไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันส่งผลกระทบต่อการ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท (2563, หน้า 5)

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าวข้างต้นทำให้การบริหารสถานศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ขาดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อการบริหารงาน

ของสถานศึกษาทั้งใน ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานบริหารทั่วไป รวมถึงการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงตระหนักถึงความสำคัญ ของสภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาจึงมีความสนใจศึกษา แนวทางการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทให้ทั่วถึง

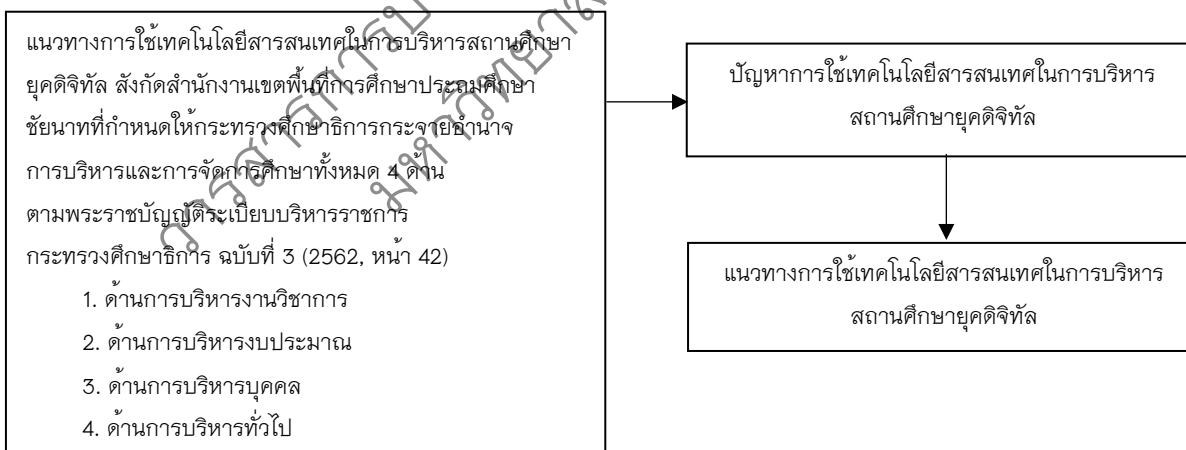
คำถามการวิจัย

1. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทอยู่ในระดับใด
2. แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทควรดำเนินการอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท
2. เพื่อหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในขั้นตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยนาท โดยจำแนกเป็น ผู้บริหารจำนวน 158 คน และครูจำนวน 1,228 คน รวมทั้งหมด 1,446 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 169 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารจำนวน 35 คนและครูจำนวน 271 คน รวมทั้งสิ้น 306 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้ คือ 1) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan จากจำนวนประชากร 1,500 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 306 คน 2) กำหนดกลุ่มตัวอย่างครูในแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วนของประชากร โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย และ 3) ทำการสุ่มจากประชากรตามสัดส่วนที่คำนวณได้ในแต่ละโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยการจับฉลาก ได้จำนวน 306 คน

ในขั้นตอนที่ 2 การหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีคุณสมบัติ คือ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือมีประสบการณ์ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาครูหรือมีผลงานเกี่ยวกับการพัฒนาครูในหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องที่ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจงตัวบุคคล (Purposive sampling) จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ประกอบไปด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบประเมินเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบประเมินปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้ทั้ง 4 ฝ่าย (ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562 ได้แก่ 1. ด้านการบริหารงานวิชาการ 2. ด้านการบริหารงบประมาณ 3. ด้านการบริหารบุคคล 4. ด้านการบริหารทั่วไป ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้ 5 หมายถึง มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก 3 หมายถึง มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย และ 1 หมายถึง มีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาโดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามมีค่าระหว่าง 0.67–1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa – coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (สาธิต ทรัพย์รวงทอง, 2557, หน้า 176 – 179) ได้ค่าเท่ากับ 0.94

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีลักษณะเป็นแบบตรวจจอบความเหมาะสมของร่างแนวทางที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย สภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก มาจัดทำเป็นร่างแนวทาง เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบใน 2 ลักษณะคือ 1) ร่างแนวทางที่ผู้วิจัยนำเสนอหาก

เหมาะสมให้พิจารณาว่าคงเดิม และ 2) ร่างแนวทางที่ผู้วิจัยนำเสนอ หากไม่เหมาะสม ให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในร่างเพื่อการปรับปรุงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้ คือ ขอสั่งสอนจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเองและเก็บคืนในระหว่างวันที่ 14 – 28 พฤษภาคม 2564

2. ขั้นตอนการหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยจัดการสนทนากลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในขั้นตอนการศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ใช้การวิเคราะห์ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับขั้นตอนการหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 3.88, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ (\bar{X} = 3.96, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล (\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.66) ด้านการบริหารงานทั่วไป (\bar{X} = 3.88, S.D. = 0.77) และด้านการบริหารงานวิชาการ (\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

2. แนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล พบว่า ควรมีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษา การวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่ง ควรจัดให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศในสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ที่พบว่าในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เห็นถึงปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงาน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารสถานศึกษาและบุคลากรบางส่วนอาจมีประสบการณ์และความเข้าใจในการบริหารงานต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศน้อย นอกจากนั้นสภาพปัจจุบันสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกับความต้องการพัฒนาสมรรถนะมีความแตกต่างหรือช่องว่างสมรรถนะทุกด้าน เนื่องจากว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ได้พัฒนารวดเร็วมาก แม้ว่าองค์กรการศึกษาจะมีนโยบายเร่งรัดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน การศึกษามีการพัฒนาเครือข่าย อินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองการบริหารและการจัดการเรียนรู้ ก็ยังไม่สามารถดำเนินการ พัฒนาได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องปรับตัวและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น เพื่อนำไปบูรณา การจัดการเรียนรู้ของตนเองให้มีคุณภาพ รวมทั้งการนำมาใช้ในการปฏิบัติงานเพราะภารกิจหน้าที่ของครูนอกเหนือจาก การจัดการเรียนรู้ ที่ยังต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นด้วย เช่น การจัดการเอกสาร การจัดเก็บข้อมูลนักเรียน การประมวลผลคะแนน (วิมาน กะริอุณะ, 2561, หน้า 23 – 25) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทิววัลย์ นนทเกท (2559, หน้า 19) ที่ศึกษาการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เช่นเดียวกับ ภูมิพิพัฒน์ รักพรมงค (2559, หน้า 20) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ บริหารงานของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารงานของโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการหาแนวทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทที่พบว่าในด้านการบริหารงานวิชาการนั้น สถานศึกษามีการจัดทำแผนกลยุทธ์ ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ และแต่งตั้งผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการมาดูแล และปฏิบัติงานในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้ดูแลงานวิชาการมีความรู้ความสามารถสถานศึกษาควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ และส่งเสริมให้ผู้ดูแลระบบได้รับการอบรม และสถานศึกษาต้องมีการจัดเก็บข้อมูลทางวิชาการอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพ และสถานศึกษาจึงต้องมีการจัดการวางแผนการเก็บรวบรวมข้อมูลของงานด้านวิชาการอย่างเป็นระบบและ ชัดเจนสามารถตรวจสอบและค้นหาได้ง่าย มีการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการอย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับ ชาติชาย ทัศนะวง (2559, หน้า 85) พบว่า การจัดการระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาด้านการเก็บรวบรวม ข้อมูล สถานศึกษามีการประชุมระดมสมองวางแผน และจัดทำแผนการดำเนินงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ชัดเจน ด้านการตรวจสอบข้อมูลการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บ ข้อมูลควรส่งเสริมให้มีการตรวจสอบข้อมูล เพื่อศึกษาปัญหาของสถานศึกษา

สำหรับในด้านกรบริหารงานงบประมาณนั้นสถานศึกษามีการวางแผนกำหนดภาระงานให้ชัดเจนในการ แต่งตั้งคณะกรรมการ การดำเนินงานและผู้รับผิดชอบในการบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และสถานศึกษาควรใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่เกี่ยวข้องเหมาะสมกับการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษาและ สถานศึกษาต้องมีประเมินผลการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการบริหารงานพัสดุและทรัพย์สินอยู่เสมอ และมีการสนับสนุน ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ อุปกรณ์ โปรแกรมที่ทันสมัยมาใช้งานด้านการบริหารงานงบประมาณ เพื่อให้เกิดความผิดพลาดในการทำงานน้อยที่สุด มีความรวดเร็วในการทำงานของบุคลากรที่รับผิดชอบงานด้าน งบประมาณ และมีการประเมินผลหลังการใช้โปรแกรมสามารถตรวจสอบผ่านรูปแบบดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับ สรรักษ์ ศิริพงษ์ (2559, หน้า 29) พบว่า การบริหารงานทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ การจัดทำแผนและกำหนด ภาระงานทางการเงินต้องเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ต้องมีความชัดเจนด้านงานงบประมาณไม่เกิดความผิดพลาด และทำให้ล่าช้าในการปฏิบัติงานใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทันสมัย มีการตรวจสอบรูปแบบการปฏิบัติงานงบประมาณ ได้และเป็นไปตามระบบ

ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล สถานศึกษาควรใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการวางแผน อัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งโดยมีการจัดหาโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในงานในสถานศึกษา และควรแต่งตั้งผู้มีความรู้ เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้งานในการวางแผนอัตรากำลังและการกำหนดตำแหน่งของสถานศึกษา

และสถานศึกษาควรจัดอบรมให้กับผู้ที่รับผิดชอบงานและบุคคลที่สนใจ และนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานบุคคลโดยใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ มาจัดการบริหารในงานบุคคล เช่น การทำประวัติรายบุคคล การจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ในการบริหารงานบุคคล สถานศึกษาจะต้องมีการจัดส่งเสริมการนำอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารงานด้านงานบุคคลอย่างต่อเนื่องและมีการวัดผลประเมินผลการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานด้านงานบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ ยูไฮนี บากา (2563, หน้า 88) พบว่า สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการบริหารงานบุคคล โดยใช้คอมพิวเตอร์ในจัดทำประวัติบุคลากรในโรงเรียนจัดทำบัญชีเงินเดือนจัดทำหลักฐานการปฏิบัติราชการของครูผู้สอน มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนอัตราค่าจ้าง จัดเก็บข้อมูลบุคลากรอย่างเป็นระบบและได้มีการส่งเสริมให้ครูสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการหาความรู้พัฒนาตนเอง โดยการอบรมและพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต

เช่นเดียวกับด้านการบริหารงานทั่วไป ที่มีแนวทางว่าสถานศึกษาควรมีการวางแผนกำหนดภาระงานในการปฏิบัติงานให้ชัดเจนโดยในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบในการบริหารงานทั่วไปอย่างเป็นระบบ ดังนั้นสถานศึกษาควรจัดให้มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตในการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานทั่วไป และต้องมีการปฏิบัติงานในรูปแบบดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุนการใช้งานอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สถานศึกษามีนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานและการปฏิบัติงานด้านงานทั่วไปให้ความสำคัญกับการนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการบริหารงานด้านทั่วไป มีการปรับตัวยอมรับการเรียนรู้เทคโนโลยียุคใหม่เข้ามาใช้ในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และผู้ปฏิบัติงานสามารถเรียนรู้และปรับตัวด้วยตัวเองมากขึ้นและตระหนักถึงการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ วิมาน กะริอุณะ (2561, หน้า 56) พบว่า องค์การการศึกษาจะมีนโยบายเร่งรัดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการศึกษา มีการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองการจัดการบริหารและการเรียนรู้ ก็สามารถดำเนินการพัฒนาได้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับตัวและเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น เพื่อนำไปบูรณาการ จัดการเรียนรู้ของตนเองให้มีคุณภาพ ซึ่งในปัจจุบันได้สัมผัสกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในชีวิตมากมายจึงเห็นความสำคัญและมีความตระหนักในการพัฒนาตนเองมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาควรใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการและจัดให้มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนา นวัตกรรมการเรียนการสอนและนวัตกรรมการบริหารงานวิชาการมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บรวบรวมการประกันคุณภาพภายใน

1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ จัดให้มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษา จัดให้มีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารบัญชีของสถานศึกษา จัดให้มีการปรับปรุงขีดความสามารถเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้สำหรับงานงบประมาณการเงินด้านการบริหารงานบุคคล จัดให้มีการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการวางแผนอัตราค่าจ้างและการกำหนดตำแหน่ง มีการจัดทำสารสนเทศข้อมูลครูที่มีผลงานในด้านต่าง ๆ จัดให้มีการจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ที่มีความต่อเนื่องและชัดเจน

1.3 ด้านการบริหารงานทั่วไป จัดให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการจัดทำเอกสารในกิจกรรมนักเรียนหรือกิจกรรมนักเรียน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนางานด้านงานงบประมาณให้มีคุณภาพของ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

2.2 ควรศึกษาการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

2.3 ควรศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการปฏิบัติงานบริหารทั่วไป สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2562). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 3) กรุงเทพฯ: กระทรวง.
กาญจนา นาคไชย. (2562). สภาพและแนวทางการพัฒนาแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชาติชาย ทนะขำง. (2558). การจัดการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 37. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทิพวัลย์ นนทเกท. (2559). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครศรีธรรมราช.
- ยูไฮนี บากา. (2563). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ยะลา เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- วิมาน กะริอุณะ. (2561). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
สำหรับครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาตรี.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- สรารักษ์ ศิริพงษ์. (2559). การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานงบประมาณในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สาธิต ทรัพย์รวงทอง. (2557). วิถีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. (2563). แผนปฏิบัติการและการประเมินคุณภาพตาม มาตรฐานของ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 (เอกสารกลุ่มนโยบาย
และแผน). ชัยนาท: สพป.ชัยนาท
- อมรรัตน์ จินดา. (2562). ภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา
โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.